

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARSS

POLITIKAI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér.
 Nyilttéri közlemények garmond-soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk összekötésben levő hird. irodák árengedményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELKELŐS SZERKESZTŐ: DR. KATONA JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐSZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

Feltámadás.

A keresztény világ egyik legnagyobb ünnepét üli, a feltámadás ünnepét, a mely nagypéntekre, a szomorúság napjára következett.

A megfásult emberi kedély felmelegedik és csodás, jól eső ünnepi hangulattal telik meg a kebel. A feltámadás ünnepének magasztos hangulata ez, a melyet zavarni nem merészel egyetlen bűnös gondolat sem.

Mindenki érzi Faust hangulatát, aki a feltámadás ünnepén szolozsmát éneklő nép búgásának hallatára kiejti kezéből a méregüvegcsét s a nagy pillanat hatása alatt a hit és remény vigaszát érzi. Ez a hit hatalma az erőszakoskodó hitetlenség világában. Világító torony ez, melyet erősen csapkodnak ugyan a szennyes hullámok, de lerombolni nem képesek.

És ebben az ünnepélyes pillanatban ajkunk önkénytelen köszönő szóra, hálaimára nyílik a magyarok Istenéhez, hogy a mi egy évnél tovább tartó nagypéntekünk után megélni engedte alkotmányunk feltámadását.

Mi mindig hittünk e feltámadásban. E lap hasábjain számtalanszor hangzott fel hitre, kitartásra buzdító szavunk. S e hitünk volt egyedüli bástyája az alkotmánynak. E hitünk volt egyedüli forrása a hazaszeretetünknek, el nem csüggedő bizalmunknak. Hányszor voltunk új támadásnak kitéve. Az abszolútizmusnak szennyes hulláma mily erővel ostromolta igaz hazafias érzésünk világító tornyát, de lerombolni soha sem volt képes.

Örvendjünk hát és ünnepeljünk.

Fogadd kegyel égbé röppeő főhásznkat Magyarok Istené!

De öröm-ünnepünk még nem teljes, hisz a magyar nemzet feltámadása sem teljes. Megmentettük alkotmányunkat. Elsöpörtük a gonosz abszolútizmust összes aljas kreaturáival, de nagy munkánkat még nem fejeztük be. Valójában csak most jött el a dolog ideje.

A közelmúlt eseményei feltárták előttünk a nemzet sebeit. Felismertük alkotmányunk néhány hézagát, amelyeket el kell tüntetnünk, nehogy az egész alkotmány összedőljön. Keservesen megtanultuk, hogy szabadságunk nem igazi szabadság, függetlenségünk nem valódi függetlenség.

A lefolyt két esztendő, mióta a koalíciós kormány az ország kormányát vezeti, megtanított bennünket arra, hogy a harc nem ért véget. A farizeusok és júdások egész tömege áskálódik ellene s törekedik különösen a

függetlenségi párt egységének a megbontására, mert ez a párt az, melyre veszély idején is a legnagyobb megnyugvással támaszkodhatik a magyar haza. Ezt a pártot akarják befeketíteni fel s lefelé, hogy széttűllve a darabontok vissza ülhessenek az ország nyakára.

Szinte halljuk a judáspénz esengését, melyet a napokban fognak kiosztani azok között, a kik a szegény magyar haza alkotmányán bécsi parancsra legalább egyet rughattak.

Épen azért, a midőn a békét hirdetjük, a feltámadás, a megújodás reményében a harca kell készülnünk.

Most fog csak jönni az igazi munka, a megváltás munkája.

Ez a béke, amit most élvezünk, csak a fegyverszünet csendje, a melyet a koalíció ezért volt kénytelen megkötni, hogy megmentse a magyar alkotmányt, hogy eme kicsikart fegyverszünet alatt a nemzet erejét szervezzük s egyesítsük.

Igen! Hogy a nemzet kellőleg előkészüljön a jövő harca, volt szükség most erre a békére, erre a fegyverszünetre. — E fegyverszünetet erőgyűjtésre kell felhasználnunk. Szervezkednünk kell a küzdelemre. Hisz a mostani küzdelmünkben diadalunk teljes kivívásában igen hátráltatott bennünket az a körülmény, hogy a harcba készületlenül mentünk be. A csatatervet nem állapítottuk meg előre. Gyakran álltunk tanácstalanul, terv nélkül. A multnak e nagy hibájából, óriási kárából kell, hogy azt a tanulságot vonjuk le, hogy a jövő küzdelemben előre megállapított, gondosan kidolgozott terv szerint mindeki a maga helyén szilárdan megálljon. Senki se engedjen!

A nemzetre ideig-óráig rá lehet ugyan hengeríteni az elnyomás kölapját, de a hazaszeretet angyala elhengeríti és az ideiglenes sirból diadallal, fényvel, ragyogással támad fel a szabadság, amelytől az abszolútizmus gyászos katonái földre hullanak. Remegve, reszketve emelik szemük elé kezüket, félnek, hogy a sötétséghez szokott szemük a nagy világosságtól megvakul!

De ne zavarjuk meg örömmünepünket a mult keserű emlékeivel!

Örüljünk és ünnepeljünk!

S a feltámadás ünnepének magasztos hangulatával eltelve áhítatos szívvel kérjük a Magyarok Istenét, adjon e nemzetnek, e nemzet minden egyes tagjának erőt, kitartást, hogy a jövő küzdelmet teljes diadallal tudja végigküzdeni, hogy célját minél előbb el tudja érni, mert a magyar nemzet igaz feltámadásának nagy napja csak ak-

kor fog telragyogni, ha a jog, törvény, igazság uralma alatt valóban szabad és teljezen független lesz drága hazánk!

Erre a feltámadásra várunk. Egyedül ezt várjuk ezeréves alkotmányunkba vetett bizalommal s a Magyarok Istenébe helyezett erős hitünkkel.

A vidéki városok jövője.

Egyetemet kérnek a vidéki városok metropolisai. Mert kultúra, igaz, fejlett, nemzeti erőtől duzzadó kultúra nincsen a vidéken. Ami kultúra van, az Budapesten van. Évtizedek óta csak a fővárost tömjük vele. Esendő, gyöngye nemzet vagyunk; a törzsünk ösztövére, s végeink vékonyak, csak a gyomrunk nyult meg irgalmatlanul nagyra. És most nem győzzük vérrrel-zsírral, de azért az utolsó csöppel is őt etetjük. Így van nekünk, szegény magyaroknak, egy csudálatos pompájú világvárosunk, de nemzeti fővárosunk nincsen. Pedig ez kellene leginkább, hogy lenne vigyázó bástyája a nemzeti érzésnek, gyűjtő tábora a magyar erőnek.

És kellene eme egy nagy középpont mellett legalább még öt hat a periferiákon. Nincsen olyan bolond hadvezér a világon, aki egy várba gyűjtésé a hadseregét. Az állami élet küzdelme is olyan, hogy csak veszedelem eredhet belőle, ha egy erősségre támaszkodik. Minden nagy nemzet úgy irányította a fejlődését, hogy erejét nem egy ponton tömörítette össze, hanem okos mérlegeléssel elosztotta.

Nálunk még jelentéktelen pontok a vidéki városok. Csak a törekvéseinkben figyelemreméltók, de jelentőségben, sajnos, nem sokat számítanak. Pedig hát az az erő, amely nagy nemzetet csinálhat ebből a kis nemzetből, ezekben a városokban van; de leköttötte, lefojtotta a közömbösségünk és a tudatlanságunk, no meg az a mohó vágyakozásunk is, hogy legyen egy világvárosunk tömegtelen kávéházzal és rengeteg mozival.

Egyszeriben érthetetlen, hogy micsoda beteges érzés kényszerítette az embereket erre a nemzetölő központosításra. Mikor a világnak egyetlen országa sem követeli annyira a decentralizációt, mint Magyarország. A históriának rejtett oku törvényei úgy intették, hogy a nemzetiségek szakadatlan láncolatával gyűrűzte körül ezt az országot, — a mi szükségessé tenné, hogy az államhatalom a periferiákra is kulturőrszemeket állítson.

Mert egészen másképp lenne, ha erős, gazdag, kulturában fejlett központok volnának a vidéken. Olyan központok, amelyek bőven rendelkeznének mindazon eszközökkel, amelyek az élet minden viszonylatában szükségesek. Ezekben a városokban jutna legnemesebb kialakulásához a magyar kultúra és a magyar nemzetnek ők volnának a legvédelemben, legmegbízhatóbb erősségei.

A fővárosban igazi kultúra nincs. A mi fővárosunknak általában nincs is magyar jellege, egy nagy nemzetközi Babel az, melynek felfogása, izlése, erkölce nagyon messze áll a magyar genuszától. Azt mondhatná valaki, hogy más világvárosokban is felültette a fejét az *internacionale*. Igen ám, csak hogy azok a más világvárosok már előbb nemzeti központok voltak, nagy nemzeti alakulások idején vezérszeropet vittek, csak azután — mondhatni a nemzeti jelleg tuitengése után — váltak némileg nemzetköziesekké. A mi fővárosunk kozmopolisszá lett, mielőtt magyar várossá lett volna.

A közelmúlt bebizonyította, hogy válság idején a vidék lép előtérbe, nem a főváros. A vidéki magyar emporiumok a magyar nemzet védő bástyái.

Meg kell nyitni végre az országba vezető csatornákat is és ami fölösleges erő van a fővárosban, öntudatos irányítással a vidékre kell terelni. Meg kell teremteni a vidéki központokat és meg kell őket erősíteni; gazdaggá, hatalmassá kell őket tenni, amilyen gazdaggá és hatalmassá izmosítottuk a fővárost.

Aki az állami élet tökéletesedésének nagy gondolatával foglalkozik, az fel fogja ismerni azt az igazságot, hogy az erőnek egy helyen való összegyűlése mozdulatlanságot és egészségtelen erjedést okoz, a *decentralisatio* pedig a *nemzeti erők gyűjtőmedencéjévé* való kiszélesedést jelenti.

A cserebogarak irtása.

A cserebogarak kifejlődéséhez március hónap szükséges; az eddigi tapasztalatok szerint a folyó 1908. év tavaszán a közönséges cserebogár nagyobb mérvű rajzására kell következtetni, s úgy a mező- és kertgazdaság nagyobb károsodás veszélyének van kitéve.

E károsodások megátlása érdekében a

földművelésügyi miniszter a cserebogarak irtása iránt a törvényhatóságokhoz körrendeletet adott ki a következő utmutatással:

A cserebogarak irtásának legcélszerűbb módja a cserebogarak összeszedése és elpusztítása. A szedést mindjárt a bogarak első megjelenésekor kell megkezdni, hogy elpusztítsuk azokat, még mielőtt petéiket lerakták volna. Minthogy napos időben és estefelé a bogarak élénken repkednek, legjobb a cserebogarakat reggel, vagy borus időben nappal is gyűjteni, amikor a bogarak meg vannak gémberedve, vagy halált színelve, a fáról könnyen lerázhatók. Szedéskor nagy gond fordítandó a magányosan álló, vagy az ültetvényeiről szélén levő fákra, amelyeket a bogár különösen föl szeret keresni.

A cserebogarat szedő munkásokat legcélszerűbb az összegyűjtött bogarak mennyisége szerint, tehát kiló, vagy liter számra, (1 kg. mintegy 1060 darab cserebogár) fizetni, mert így a szedők jobban igyekeznek; mivel azonban az ilyen szedők buzgóságukban a fákat (különösen a gyümölcsfákat) nem igen kímélik, azért a gyümölcsfákról célszerűbb a szedést kellő felügyelet mellett napszámokkal végeztetni. Ennek az lesz a jó oldala, hogy az ide-oda való méregetéssel nem pazaroljuk az időt, mint ahogyan az a mennyiség arányában fizetett szedők alkalmazásánál történnék.

Az alacsonyabb fákról a cserebogarakat egyszerűen rázzuk le; magasabb törzsű fáknál azonban a rázáshoz hosszú nyelű horgokat alkalmazunk, vagy ha a szedők között fiatal suhancok akadnak, akkor azok másszanak föl a fára és úgy rázzák meg annak ágait egyenként. A rázás hirtelen, erős legyen és rövid ideig tartson, hogy a bogár egyszerre essék le, a fának ide-oda való lóbálásakor az erősen megkapaszkodó bogarak nem hullanak le.

Szedéskor legcélszerűbb a cserebogarakat szélesszájú, belüli mázos és félig vízzel megtelt cserepázkéba gyűjteni, amelynek tartalmát, még mielőtt a fazék megtelne, időnként ki kell önteni egy nagy nagyobb edénybe (vízzel félig telt hordóba, kádba), vagy zsákba.

Az elpusztítás többféle módon történ-

hetik. Az összegyűjtött cserebogarakat kemény talajon (uton) agyon lehet tiporni, vagy összegyömöszölni; a kádba szedett bogarakat pedig le lehet forrázni és gödörbe önteni, amely gödröt azután be kell temetni.

A nagy mennyiségben összegyűjtött cserebogarat érdemes mesterséges trágya készítésére felhasználni oly módon, hogy a bogarakat földdel és oltatlan mésszel, turfa hulladékkal összekeverjük, mely utóbbi a bogarak rotható teremtményét az átható kellemetlen szagtól is megfosztja. A feldolgozandó cserebogár tömeghez annyi föld, méz vagy turfa kell, amelynyi elég, hogy az előállított trágyatömeg bűzös szagát elveszítse.

Fontos védekezési mód cserebogarak ellen az is, ha lárvájukat, tehát a földben élő pajorokat irtjuk, amelyek különben szintén igen kártékonyak.

A pajorok irtására legalkalmasabb idő a földforgatás, kapálás és szántás. Kapálás és forgatásokról a felszínre kerülő pajorokat agyon kell ütni, szántáskor pedig, ha sok a pajor, érdemes azt az eke után járó olosó napszámossal fölszedetni. Itt is tanácsos a pajorszedő munkás figyelmét némi pénzbeli jutalommal lekötölni.

A pajorokat szintén lehet értékesíteni, míg pedig, ha csak kis mennyiség van belőle, akkor az baromfival etetjük meg, hogyha pedig sok van, akkor trágyának dolgozzuk föl.

A tej fölforralása.

Természetesen majdnem mindegyik háziasszony azt hiszi, hogy tudja, miképpen kell a tejet felforraltatni. A kulináris művészetnek ez a leprimitívabb aktsusa igen fontos.

Az orvosok ugyanis, majdnem egyhangulag megállapodtak abban, hogy a tehén teje közvetítheti a tuberkulózist. Abban nincsen elérés közöttük, hogy a tüdővérszek fele tej után szerezte vezetelmessé betegségét. Már ennnyiből is látható, milyen nagy horderejű az a kérdés, hogy az a pohár tej, mely asztalunkra kerül, milyen.

Kétféleképpen lehet védekezni az ezen oldalról jövő betegségek ellen. Az egyik az, hogy csak egészséges tehének teje jöhessen

T Á R C A.

Amerikai uti karcolatok*)

Tisztelt uraim és hölgyeim! Ne ijedjenek meg! Bizony Isten, nincs rajtam kék harisnya!

Már, hogy is akarnék én, szegény laikus, valami politikai, nemzetiségi, avagy kulturális, de még csak oly társadalmi kérdést is fejtegetni, amit mély tudású honatyák, nagy szakavatottsággal s még nagyobb ambícióval, — de valjuk meg egész őszintén — elég gyakran, felsüléssel vitatnak meg.

Nem akarok én mást, mint elbeszélni önöknek azt, amit amerikai utamon közvetlen láttam és tapasztaltam.

Foglaljanak tehát helyet, képzetemnek hajóján s evezünk át a Földközi s Atlanti óceánon s forduljunk egyet, a szabad Amerika földjén.

Megkerülve olaszországot, érintve a festői fekvésű Palermót, a szép Nápolyt s az impozáns Gibráltárt és elhagyva a Földközi tengert, bucaut intünk Európánkat. Hajónk az Atlanti óceánon át, Amerika felé veszi útját.

Tíz napig csak eget és vizet látunk s ez idő alatt foglalkozhatunk a hajó-élettel.

Reggel az utasok kedvük szerinti időben kelnek fel.

Naponta fürdőt lehet venni, a fölszivattyuzott, friss tenger vizében.

Kilenc órákor trombitaszó jelzi a reggeli idejét, úgy szintén a lunch és dinnert. Valamint trombita fujja a takarodót is, este kilenc órákor.

Ez utóbbi, a harmadik osztály utasainak szól.

Tizenegy órákor különben teljes nyugalom van ár a hajón.

Legtöbbszörre a fedélzeten töltjük a napot. Ki-ki bérlet támlásszékeiben elhelyezkedve, olvas, vagy a tenger bűbajos szépségében gyönyörködik.

Egy-egy csoport sakkozik, dominózik. A kapitány s hajótisztek, ha idejük engedi, udvarolgatnak is.

Amott, az angol orvos visztezik egy társasággal. Emitt, a kapitány két hölgyet hintáz; ezeknek még nem elég bódító a hajó ringása. Távolabb, két fiatal ember célt dobál. Szóval, mindenki talál idő töltést. Utitársaink legnagyobb része angol s udvarias modoruk lekötélőző.

Az angolnak főjellemonása az udvariaság. No, meg a falánkság. Hisz ezek, napjában háromszor ebédelnek.

Talán nem lesz érdektelen a tisztelt hölgyeknek, ha a hajó egy étkezését közlöm.

Hét órákor este, kürtészó jelzi az ebéd idejét. Mindenki, toilletet csinálva, siet az ebédlőbe helyét elfoglalni.

Az étkezés, étlap szerint történik, de az utasnak joga van hozzá, akár végig enni azt, csak győzze, a következő étlappal: Olajbogyók. Ajóka. Zöldesgleves. Teknős-

béka leves. Pisztráng. Galambfilé. Borjúláb. Steak. Pulyka. Párolt birkacomb. Főtt és sült burgonya. Zöldborsó. Rizs. Sárgarépa. Zöldbab. Rizsbomba. Alma torta. Sütemény. Fagyalt. Különböző saláta. Kávé.

Ez az étkezés, kevés változással három napra ismétlődött meg naponta. Reggel kilenc- és déli egy órákor.

Csak az az engedelményünk volt, hogy a reggeli és lunchonál pongyola ruhákban jelenhettünk meg.

Délután és délután bouillont, illetve limonádét és teát hordtak szét süteménnyel.

De az angoloknak még ez mind nem volt elég s kora reggel félálomban hallottam, mint zörögnek már a tea kannákkal. Valamint este tizkor újból limonádét és süteményt fogyasztottak.

Néhány magyar is, hatalmas étvágygal evett, de azt a recordot, amit az angolok az évében el nem érthették.

Megjegyzem még, hogy az angol reggelit gyümölcscsel kezdi, aminek a szonja van. S a salátát dezertnek eszi, s a sült szárnyashoz csöves, gyenge főtt kukoricát szervíroznak. Az asztalon, minden étkezés alkalmával, állandóan jöges vaj áll.

Mig én, egy csésze tea, esetleg tojás vagy gyümölcscsel megreggeliztem, szomszéd-ném, egy angol hölgy jobban győzte.

Evott: dinnyét, narancsot, tejbekáát, sonkát, burgonyát, paprikás sült kolbászt káposztával, omlettet és sült aszonnát, melyre rákent vajot és lekvárt.

De ezt már tovább nem nézhettem s

*) Irtás a lévai négyelet 1908 feb. 8. tartott asztélyén felolvasa desseri Bobok Mária.

forgalomba. Ez a mód irtózatossá teszi és komplikált. Az állategészségügy nincs valami magas fokon és aztán a betegség a tehenek között nagyon könnyen terjed. Az alom, takarmány, vályu, egy darab köté: mind alkalmas bacillusközvetítő. Aztán még elég, ha egy beteg tehené tejét hozzáfűtik ötven egészséges tehené tejéhez, hogy az egész tej inficiált legyen.

A védekezés könnyebbik módja, ha a tejet felforralták. A forralás által megsemmisülnek a tuberkulózis bacillussai. Csak hogy mit jelent az: tejet felforralt! Közönségesen azt hiszik, hogyha a tejet odateszik a kályhára és a tej kezd „felfutni“, miközben pille-réteg képződik fölötte, akkor már a tej forralt. Hát ez nem áll. A tej forralni kezd hetven foknál és ugyanilyen foknál duzzadó pille-réteg is képződik fölötte. A hetven fokos melegben azonban nem semmisülnek meg a betegség cseppjei. Ha az ilyen „forralt“ tejet gyermeknek adják, bizony könnyen meghalhatja vele a tuberkulózist. A tejet addig kell a tűzön hagyni, míg valóságosan forr. Erről pedig úgy lehet meggyőződni, hogy szét kell szakítani a pille-réteget és meg kell figyelni a felületét; ha a forrást elámuló buborékok és fortyanások észlelhetők, akkor az a tej már csakugyan forralt tej. Addig nem.

Hirtelenében föl se lehet gondolni, hogy ez a szimpla művelet milyen fontosságú különösen Magyarországon, ahol a gyermekhalandóság olyan arányokat öltött, hogy az ember szegényli a halálozási százalékot leírni. Pedig hány gyermeket táplálnak nyers tejjel vagy „forralt“ tejjel?

Különfélék.

— **A Feltámadás ünnepén.** Már régen volt ilyen szép tavaszunk, ilyen kedves husvétünk. Ünnepi és tavaszi pompában ragyog minden, a templom, az utcák, az emberek; a Széchenyi-utca gyönyörű zöldje biztatóan emlékeztet a varázs szavú tündérré, a reményre, hogy van szép meleg tavasz, remélhetjük, hogy lesz áldásos, termő nyár. Nem hiába, hogy az idén egybe esik az

felkeltem, nehogy a látásától tengeri beteg legyek. Ő, talán még most is falatozik.

Az angol a házikenyér nem ismeri. Szegény angol! Mily rideg lehet az otthona! Hisz minálunk, hölgyeink életében a házikenyér korszakot alkot! Annak sütése, fiatal leányaink ambícióját képezi!

S az első kenyér dagasztás és sütés, — melyhez egész legendák fűződnek — mondhatnám maturája serdülő leányainknak.

S az édes anya büszkén vágja azt meg a mosolyogva mondja a bírálót: nos, kis lányom férjhez mehetsz már, tudsz jó kenyéret sütni.

Az édes apának meg a pille jut ki belőle, mit kis zsebkészével szógatva, konfektól. És életében soha sem evett ennél jobb deszertet.

Avagy talán csak én álmodtam ezt? A ködös multé már ez a családi idill.

A Feminizmus nálunk is erősen bontogatja zászlaját s joggal hódítja el, a házi tűzhely mellől, az élet küzdelmére leányainkat.

S a házikenyér nálunk is, ismeretlen fogalomná válik.

Egy este, egy magyar amerikai hölgy jött hozzám, azon küldetéssel, hogy az angol, illetve amerikai utasok kéretnek, ha ebéd után az estélyükön részt vennék, zongorajátékkal.

Bár hangulatom hiányzott hozzá, nem tagadtam meg, mert alkalmam nyílt az angolok sajtóságait és jellemüket közelebről megfigyelni.

Az estélyen voltak vagy negyvenen.

összes felekezetek husvétje, de egy szívvel lélekkel is áldja minden ember az Urat, aki ismét hittel töltötte el szívünket, hittel bizalommal az igazság, a feltámadás iránt.

— **Nagy-Salló ünnepe.** Ma van a magyar szabadságharc egyik legszebb diadalának, a nagysallói győzelemnek 59-ik évfordulója. Nagy Salló közönsége mint minden évben, úgy ez idén is megünnepli a napot, amely ma összeesvén a keresztény világ nagy ünnepével, husvét vasárnapjával, a két magasatos eszme, a vallás és hazaszeretet egymást erősítve emeli a hívők és honpolgárok lelkét és szívét. Részt szokott venni az ünnepen a közeli vidék, de különösen Léva város közönsége. A nagysallói dicsőséges drámának utolsó felvonása Léván játszódott le: ide hozták a sebesült hőseket meghalni, s azok itt pihennek a diadal örökké tartó tudatában Léva város temetőjében. A lévai választókerület függetlenségi pártja koszorút fog elhelyezni az emlékoszlopon az ünnepély alkalmával. A rendező bizottság úgy intézkedett, hogy akik Léváról a d. u. 4 órákor vonattal indulnak, még részt vehessenek az ünnepélyen, azért esti 6 órára tüzték ki az ünnepély kezdetét. A lévai ünneplők részt vehetnek a társas vacsorán, s még mindig elég érkezősük lesz arra, hogy a 11 órai vonattal haza utazhassanak. Ma bizonyár: nagyobb számú közönség fog részt venni a nagysallói ünnepélyen, mert az idő igen kedvező, másrészt pedig a nagy ünnep délutánján mi nemesebb időtöltést találhatnánk, mint ha ünnepi látogatásunk végeztével a hazaszeretet szent tüztét élesztjük!

— **Dr. Ruffy Pál,** az országos gyermekmenhelyek főfelügyelője, a már a lapokban ismertett célból, különösen a garamentén létesítendő gyermektelep eszméjének ismertetése és gyakorlati alkalmazása tárgyában, Léva város székházában a hó 21-én délután 4 órákor értekezést tart. Ezen

Néhány magyar dalt játszottam.

Utánam párbeszédet mondtak, ifjabb, öregebb hölgyek, öszhajuak. Azután öreg, ösz férfiak declamáltak. Amint megérthettem, rögtönzéseknél kellett lenni, humoros, csattanós befejezéssel. Ezt bizonyítja a felvezető kcsaj.

Azután társasjátékokat játszottak.

Továbbá, két fiatal férfi egy tányér caces és egy pohár víz elfogyasztásának vetélkedésével, keltett derűt.

Ehhez különben vetélkedés nélkül is nagyon jól érthettek.

Végül egy hölgy a zongorához ült, mire az egész társaság fel állt s álva énekeltek az amerikai néphymnust.

Ezzel a program véget ért.

Én a szobámba tértem írni, az angolok limonádé és sütemény mellett, még tovább mulattak.

Az egész estélyük, jó erkölcsi benyomást tett reám. Ha ugyan nem optikai csalódás, mint annyi sok más, az életben.

Társadalmi érintkezéseik megnyilatkozása s kedélyes játékok, naiv, gyermekes lélekre vall. Hisz, mi az angolt blazirt, flegmatikus characternek tartjuk!

Vajjon a mi társadalmunkban találunk-e, fshér hajú, öreg urakat, akik rögtönzésekkel mulattatják a társaságot?

Avagy társasjátékokat játszanak és limonádé mellett lelkesülten énekelnek: Isten áldd meg a magyart?!

Hisz a naiv társasjátékokat, már a mi blazirt ifjúságunk unja, s az ily program-

vezető gazdasági és emberbaráti szempontból igen fontos ügy érdekében igen ohajtandó lenne, hogy az értekezleten a társasdom mindeu rétege a legnagyobb számban képviselve legyen.

— **Tanítók háza.** Ezen humánus intézmény iránt nemcsak nálunk, de ország-szerete megindult a mozgalom. Így újabban Balassagyarmaton fáradoznak egy tanítói és jegyzői internatus ügyében. E célból a nógrádmegyei tanítók és jegyzők testületének vezető emberei már tartottak egy gyűlést, melyen megállapodásra is jutottak; legközelebb pedig a két testület együttes ünnepélyes közgyűlést tart végleges megállapodás és szervezés céljából. — A barsmegyei tanítóság is lelkes buzgalommal indította meg az ügyet, és felmerült az ohajta, hogy a barsmegyei jegyzői kar is társuljon a nemes céhoz, mert az erők összegezése nagy hatalommá válik. Még mindez ideig nem vettünk hírt arról, hogy a jegyzői kar valamely elhatározó lépést tett volna az ügyben, bár másrészt tudjuk, hogy a jóakarat ott is megvan. Ütni kell a vasat, mert: *periculum in mora!*

— **Házasság.** Özv. Ney Arminné szül. Pollák Adél, Pollák Vilmos lévai faterkedő leánya f. hó 12-én esküdtött örök hűséget Léván Hatschek Nándor fővárosi látszerésznek.

— **Az új tanítóképző telkének átvétele.** A kincstári jogügylet igazgató-sága értesítette városunk polgármesterét, hogy Dr. Bathó Elek kir. jogtanácsos t. hó 21-én este érkezik Lévara, s másnap, vagyis 22-én d. e. 10 órákor a polgármester s a tanítóképző igazgatójának jelenlétében hivatalosan a kincstári birtokába fogja átvenni az új tanítóképző telkét. Ebből azt lehet következtetni, hogy már a tavaszon hozzáfognak az építési munkálatokhoz. A városi tanács különben a telekhez vezető utat már csináltatja; a közbeeső pincének

mot az iskola porával együtt rázza le a magáról!

Elszomorodtam a magamba tett összehasonlításra. Hogy, miért? szinte megmagyarázni nem tudom!

De azt hiszem, hogy oly nemzet, melynek népe naiv, gyermekes kedéllyel bír, rossz erkölcsű nem lehet. S én hazámnak, illetve nemzetemnek, jobb erkölcsöket és buzgóbb hazaszeretetet ohajtanék.

Az iskolában cultivált programot bátran folytathatnánk a társadalomban, egész életünkön át, még ösz hajjal is. Ez által nemzetiségünk erősen kidomborodna, társadalmi életünk megnyilatkozásában.

Az angolnál, e szerény, kiköri összejövetelnél is, érvényesült nemzetisége.

Avagy, úgy vagyok velem, mint az édes anya gyermekével? a hibákat jobban látom saját nemzetemben, mert tökéletesnek szeretném azt tudni?!

Ejnye, hogy elcsövegtém az időt!

Észre se vettem, hogy megérkeztünk már Amerikába.

Folyt. köv.

Parasztbecsület.

— Igaz történet. —

Évekkel ezelőtt az Alföld metropolisában, Szegeden, működtem. Megismerkedtem ott a híres Csillag-börtön lelkészével. Hamarosan a legjobb barátság fejlődött ki közöttünk. Így történt azután, hogy több ízben felkért a rabok lelki szükségleteinek ellátására. Nagyon szívesen vállalkoztam a

egy falat lebontották, ennek helyébe új falat húznak s azután megépítik az úttestet.

— **Halálozás.** Babusek Gusztáv, városunk számvevője f. hó 16-án hosszas szenvedés után 46 éves korában meghalt. Gyászoló családja a következő gyászjelentést adta ki: *Ozv. Babusek Gusztávné szül. Kurjatho Karolin és fia Gusztáv, mélyen szomorodott szívvel jelentik a maguk és az összes rokonság nevében, hogy a jó férfi, szerető atya, testvér és rokon Babusek Gusztáv Léva r. t. város számvevője 1908. április hó 16-án reggel 6 1/2 órakor hosszas szenvedés és a halotti szentségek ajtatos felvétele után 46 éves korában elhunyt. Hűt tetemei folyó évi április hó 18-án d. u. 3 órakor tognak a lévai róm. kath. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise-áldozat pedig folyó hó 21-én reggel 7 órakor fog az elhunyt lelki üdvéért a lévai róm. kath. plébánia templomban a Mindenhatóknak bemutatottai. Léva, 1908. évi április hó 16-án. Béke hamvaira!*

— **A lévai Önk. Tűzoltó Egyesület** a múlt vasárnapon tartott közgyűlésében elhatározta az egyesület feloszlását. Addig is, míg a belügyi kormány ezen határozatot jóváhagyja, az egyesület tovább működik. Ez azonban nem azt jelenti, hogy ezután Léva nem lesz tűzoltó-intézmény, sőt ez haladást jelent, amennyiben az idevonatkozó kormányrendelet értelmében kötelező tűzoltóságot kell szervezni, vagy pedig fizetéses (városi) tűzoltókat alkalmazni. Ez egyúttal egy új, megfelelő tűzoltó állomás és szertár felállítását vonja maga után. Mindezen dolgokat okos eljárással nyélbe lehet ütni anélkül, hogy a rettegett pótló-emeles szükségessé váljék.

— **Eljegyzés.** Vadász Ferencz, az *Érsekújvár és Vidéke* felelős szerkesztője f. hó 12-én jegyezte el *Ducesz Margit* kisasszonyt Léva.

— **Itt vannak a fecskék.** Az igazi tavasz hirnökei, a fecskék, megérkeztek. Vidám csicsérgésükből most már állandó meleg időre következtethetünk. Ideje is volt már; a növényzet a folyton változó, kedvezőtlen időjárás miatt nem fejlődhe-

tett ki, csak kinlódott a sok rügy, de ki nem fakadhatott, s ime a mult hét jóleső melege eleven zöld pompába borította a feltámadás ünnepét, mely egyúttal a várva várt tavasz, a természet feltámadását is magával hozta.

— **Az öreg honvédek nyugdíja.** A minisztertanács elhatározta, hogy a negyvenévesek honvédek nyugdíját május elsejével felemeli s a köztitkés évi 120 K., a tizedes 144 K., az őrmester pedig 216 K. nyugdíjat kap; a tiszték nyugellátása pedig általában 15%-kal emelkedik. Aki valamely víztől tetett igazol, az kétszeres nyugdíjat kap. Az özevgyi ellátást is javítja a kormány. A közhonvédek és altisztek özevgye most elhalt férjük nyugdíjának egész összegét, a tiszték özevgyei pedig felé: kapják; a jövőben a konvédek és altisztek özevgyei az egész felemelt nyugdíjat; az elhalt tiszték özevgyei pedig férjük nyugdíjának 75%-át kapják. Bár a kormányknak ez az intézkedése az 1848/49 iki honvédek helyzetét lényegesen javítja, azt hisszük, hogy ezzel az öreg honvédek érdekében megindult mozgalom még nem ért véget, mert a kolozsvári országos történelmi ereklyemúzeum igazgatóság feliratban kérte a kormányt, hogy terjesszen a törvényhozás ele elő törvényjavaslattal, amely az 1848/49 iki honvédek részére tisztességes ellátást biztosít a jelenlegi koldus alamizna helyett. A felirat a keresetkép telén és vagyonatlan közhonvédek és altisztek falun egy, városban két korona, tiszték három korona, tüzisztisztek négy korona napidíjat; az 1897. év előtt nősült honvédek özevgyei számára pedig megfelelő nyugdíjat kér, s minthogy a télaru vasuti menetjegy váltása jogosító igazolványuk kiadása sok nehézséggel és buzavonással jár, kéri egyúttal az öreg honvédek részére a teljesen ingyenes utaztatás kedvezményét is.

— **Gyászrovat.** Gyászjelentést kaptunk arról, hogy *Hunfalvi (Hliva) Béla* szakúli tanító f. hó 12-én Lugoson rövid szenvedés után 25 éves korában elhunyt. A kora véget ért fiatal ember néhai *Hliva János*nak kiváló tehetségű fia volt, a lévai képzőben végezte tanulmányait, testileg is rendkívül fejlett, erős férfi volt, annál megdöbbentőbb ily kora halála. A gyászjelentést *Emil, Irén (Janovits Sándorné)* és *Aranka* testvérei tették közzé.

— **A kálnai utca rendezése.** A vasutról érkező idegenek eddig vegyes benyomásokat szereztek Léva-ról. Az állomástól pompás keramit-uton roboghattak be, az első utca ellenben, mely őket fogadja, nagyon is falusi képet ad. Ezen állapot most már rövid időn belül megváltozik. A legutóbbi városi közgyűlés megállapította a kálnai utca új irányvonalát, s egyben elhatározta, hogy a város közterét az utca baloldalán mérsékelten áron átengedi a ház-

tulajdonosoknak építési célokra. Egy építész már be van jelentve, reméljük, hogy ezt követni fogja a többi is. Addig is kellemesebb teszi az utcát a most létesített befasítás. A jobboldalt gömb-akácokkal, a baloldalt pedig szép, erőteljes vadgesztenyefákkal ültették be.

— **A tanítók és a gyümölcsfaterenyésztés.** A földmivélségi kormány a következő pályázatot tette közzé: A magyar Földhittelinézet a hazai gyümölcsfaterenyésztésnek községi faiskolák útján való előmozdítása céljából a folyó évben is 1 darab 600 koronás, 2 darab 400 koronás és 18 darab 200 koronás díjat tűz ki oly tanítóknak jutalmazására, kik faiskolát kezelnek és a faterenyésztés terén szembetűnő sikert képesek felmutatni. — Ezen díjakra pályázhat minden magyarországi faiskolát kezelő néptanító, valamint oly *községi kertész* is, ki a faiskola kezelésén kívül a népiskolákban a gyümölcsfaterenyésztést hivatászerűen tanítja és tanításának eredményeként községeben és vidékén a nemes gyümölcstermelés terén látható sikert képes felmutatni. — A pályázati kérvények megbirálásánál kiváló súly lesz tekintve a) minél kevesebb és leginkább keresett gyümölcsfajta nagyban való szaporítására, b) a faiskola rendszeres kezelésére, c) a faiskola kertésznének minőségére, d) az oltás módjára, végül e) a magas és félmagas törzű fák helyes nevelésére. — A folyó évi díjakra a pályázati kérvények ez évi május 15-ig adandók be az illető kir. tanfelügyelőséghez, mely azokat véleménye kíséretében közvetlenül a vezetésem alatt álló miniszteriumhoz terjeszti fel és a pályázat eredményéről egyidejűleg a magy. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterhez is jelentést tesz. — Az ekként beérkezett kérvényeket a földmivélségi miniszterium által az országos magyar gazdasági egyesület és az országos magyar kertészeti egyesület kebeléből összeállított bíráló bizottság fogja tárgyalni, mely bizottság a pályázók faiskoláit, ha azt szükségesnek tartja, központi vagy vidéki állami szakközegek által meg is vizsgálathatja. — A pályázók faiskolakezelő tanítók egy koronás bélyeggel ellátott pályázati kérvényeikben faiskolájuk vezetési rajzát, részletes leírását, az abban található olványok és esemetek kor, nem és faj szerinti kimutatását mellékelni tartoznak. — A bíráló bizottság által a pályadíjban való részesítésre érdemes pályázóknak odaítélt juttalmakat a földmivélségi miniszterium adományozza elismerő oklevél kíséretében. — Kik már egyszer jutalmat nyertek, újabb jutalomra csakis két év múlva és azon esetben pályázhatnak ismét, ha kész olványállományuk legalább kétszer akkora, mint első jutalmazáskor volt.

— **Esküdtárszéli tagok névsora.** Folyó hó 11-én kisorsoltattak az aranyosmaróti kir. törvényeséknél ez év május hó 11-én kezdődő és valószínűleg 10 napig tartó esküdtárszéli ülésen működni hivatott esküdték; a kisorsolásnál jelen volt *Simonyi Elemér* törvényeszéki elnök, *Dr. Gaál Homoky Kálmán* és *Szabó Gyula* kir. törvény-

„betyár pap“ (igy hívják Szegeden a feyházi lelkészt) szerepére, mert kíváncsi voltam a társadalom száműzötteinek lelki világára.

Első látogatásom alkalmával már feltűnt nekem egy 38—40 éves férfi. Űde arca, biztos nézése sehogysem vágott össze a többi rab sápadt arcával és réveteg tekintetével. A mikor a feyház igazgatóját megkérdeztem az érdeklét emberem irányában, ijyesmit morgott: Emberölés, 15 év. Ezzel sarkon fordult és otthagytott faképnél. Ezen nem túlbő magyarázattól azután azt a következtetést vontam le, hogy Gulyás Marci (ez volt a fehyenc neve) valahol embert ölt és ezért 15 évi feyházatot kapott. Többet az igazgatótól egy szót sem kérdeztem.

Most a sor Marcin volt. Hamar észrevette ő, hogy személye engem érdekel. Mind jobban és jobban bizalmas lett; de az emberölés körülményeit sehogysem tudtam belőle kivenni. Természetesen mindez a szorosán vett vallási ügyek keretén kívül történt.

Egy szép napon — ép husvét táján — Marci többé nem találtam a feyházban. A dolgon váltig csodálkoztam, mivel — tudomásom szerint — neki még néhány éve hátra volt a büntetésből. A fehyőr csak annyit mondott, hogy Marci, előtte ismeretlen okból, szabadlábra helyezték.

Néhány hét múlva kaptam Mindszentről egy hosszú levelet, amelyben Marci szépen megköszönte az iránta tanúsított jóindulato-

mat és egyúttal megígérte, hogy személyesen is ki fogja fejteni halálját.

Eltelt egy félév. Már-már azt hittem, hogy az én emberem nem váltja be szavát. De csalódtam. Űzi vásárra bejött Szegedre. Főlkeregett és sokáig elbeszélgettünk. Mint-ha csak tudta volna, mit szeretnék tőle megtudni, maga elmondta élete történetét.

Marci apja jómódú gazdaember volt Mindszentben. Volt neki a faluban háza, telke, a határban meg szép tanyája. János gazda, Marci apja elvégeztette fiával a falusi iskolákat; azután beküldte Szegedre a gimnáziumba. Az apa urat akart nevelni fiából; de a fiu — noha elég jól tanult — csak gazdaember akart lenni. Az anya a fiu pártjára állt és így János gazda kénytelen volt Marci, három gimnáziumi osztály elvégzése után, otthon tartani. A fiuból lassankint értelmes gazdálkodó ember lett. A szabad idejét, különösen a téli esteket, olvasgatással töltötte. A Gazda-kör kis könyvtárát majdnem kívülről ismerte. Marci egyszerűen hamarosan a falu első legénye lett. Szép megjelenése, ügyes modora és vagyona a lányos házaknál szívesen látott vendéggé tették. Kapott is sok ajánlatot; de ő ezekre mindég kiverőleg válaszolt. Szíve őt egy szegény leányhoz, Nagy Juliakához vonzotta.

Jött a katonaközlés ideje. Utolsó este Juliska és Marci örök hűséget esküdtek egymásnak. Marci bejött Szegedre, innen azután a regimenttel Bécsbe került. A nagy világváros zajában, a sok kísértés közepette

Juliskájához hű maradt. Legnagyobb boldogsága az volt, ha a kedves leány naiv leveleit olvashatta. A levelek másfél évig pontosan megjűttek, majd ritkábbá váltak, végre teljesen elmaradtak. Marci nem tudta, mire vélje a dolgot; de őszinte lelke megnyugodott Juliska utolsó levelének eme soráiban.

— Én kegyelmedet ép úgy szeretem, mint eddig. Anyám beteg. Nskem kell őt ápolnom. Meg a ház körül is nekem kell mindent végezni. Láth-tja kegyelmed, hogy nincs időm levelet írni.

Marci nem is tette fel, hogy egy ember, különösen nő, mást írjon, mint amit érez.

Lepergett lassan a három év. Marci hazakerült. Apja, anyja örömkönnnyek között fogadták. Alig volt otthon egy fél óráig, kalapja után nyűt és távozni készült. Anyja eléje állt és csak ennyit szűlt: — Juliska férjhez ment.

Az erős férfi áll, néz, majd leroskad egy székre. Csak ennyit tud mondani: — Verjen meg az Isten!

Marci a váratlan csapás ágyba döntötte. Több héten keresztül eszméletlenül fekűdt. Lázás álmaiban folyton Juliska nevét suttogta. — A gondos ápolás és az erős természet végre gyűzött, Marci felgyűgult; de már nem volt a régi. Jó anyja kérésére lemondott a bosszu gondolatáról és halgátagon végezte a gazdasági munkákat.

Eltelt egy év. Marci Juliskát nem is látta. Anyjának megfogadta, hogy soha többé nem áll vele szóba. Juliska, mint az

széki bíró, *Moesz Géza* törvényszéki jegyző, az ügyvéd kamarai részéről *Vincze Gyula* ügyvéd. Rendes esküdtek: *Alföldi Zsigmond* Verebely, *Altmann Antal* Léva, *Benkolics János* Aranyosmarót, *Beck Mór* Aranyosmarót, *Bottka Ödön* Neacseány, *Böhm Vilmos* Zsarnócza, *Csepela Adolf* Aranyosmarót, *Drexler József* Aranyosmarót, *Dudák Béla* Zsitvaufalu, *Eisenberg Károly* Aranyosmarót, *Fenyősi Károly* Léva, *Furuglyás István* Barsbessenyő, *Gazsi Mihály* Aranyosmarót, *Gyapay Ede* dr. Léva, *Honecz József* Léva, *Hegedűs Ignác* Aranyosmarót, *Kämpfner Benő* Verebely, *Klein Sándor* Léva, *Kucs István* Léva, *Laky János* Aranyosmarót, *Mihályffy Mihály* Lutilla, *Missák Zsigmond* Léva, *Németi Ármán* Aranyosmarót, *Pető Albert* Aranyosmarót, *Reidner Gyula* Ohaj, *Rudas Gyula* Verebely, *Szabó Mihály* Barsbessenyő, *Szent István* Egon Perlap, *Veres Lajos* Léva, *Znamenák István* dr. Aranyosmarót. Helyettes esküdtek: *Blay József* Ebedecz, *Dörtl Lőrincz*, *Friedl Rózsa*, *Klein Sámuel*, *Korvini István*, *Loderer József*, *Ruffy Lajos*, *Steiner Lipót*, *Valkolics Ede*, *Vech Győző* Aranyosmarót.

— **Nemzetközi nagy lóvásár Érsekújvárott.** A Nyitrai Megyei Gazdasági Egyesület által a f. évben rendezendő XXVI.-ik nemzetközi lóvásár Érsekújvárott (Budapest és Bpestől gyorsvonaton 2-3 órányi távolság) ismét május hó első vasárnap délutánján és az utána következő hétfőn, vagyis május hó 3-án délután és május hó 4-én fog megtartatni. Ezen lóvásár Magyarországon a legjelentékenyebb és a legkeresettebb meyet a tenyésztők és kereskedők egyaránt fölkeresnek. Főként a külföldi lókereskedők szokták az érsekújvári lóvásárt felkeresni. A múlt évben is 2600 drb. külföldi használatra való ló adott el. Lakások és istállók az érsekújvári polgármesteri hivatalnál rendelkezhetők.

— **Április 11 A Fegyverházi Hírlapnak van egy jöi ü Hegedűs-e, aki Heti krónika-jában minden aktualis dologról meg szokott emlékezni. A hivatalos nemzeti ünnepet így emlékelte meg:**

Ápril hó tizenegy!
Alig vettünk észre!
Nincsen ez a népek
Szívébe bevésve;
Alig figyelmeztet
Más valami rája,
Mint a levélhordók
Ünnepi kabátja.

többször előfordul az életben, időközben, férjhez ment Dudás Mihály dúsgazdag 50 éven felül levő gazdához. Dudás a faluban nem jó hírű ember volt. A rossz nyelvek azt suttogták, hogy a régi alföldi betyárvilágban orgazda volt. Innen a regeteg vagyon. Juliska eleinte a szószegés gondolatától is irizott. Bevallotta, hogy Marcinak örök hűséget esküdött és azt is hozzátette, hogy hisz az is jó módú ember. A családi tanács, amelynek élén néhány vén nagynéni állott, egyszerűen kimondotta, hogy a bizonytalan jót a bizonyos jobbért nem szabad elezalasztani. Így lett Juliska Dudás Mihályné. A vén gazda rejtendő féltékeny volt szép ifjú feleségére és így majdnem állandóan a falun kívül levő tanyán tartózkodtak.

Ilyen viszonyok között került haza Marci. Juliska felt vele találkozni; de egyúttal óhajította is azt. Sajátságos ellenmondás; azonban nagyon érthető.

Végre megtörtént a találkozás. Dudás gazda elment szépséges feleségével a szegvári vásárra. Eladott két pár tinót jó pénzért s ezután beült a nagykorosmába áldomásra. Ezalatt az asszony gyólesot meg vásznat vásárolt. Egy sátorból kijövet összevágódott Marcival. Ez hirtelen sarkon fordult; de az asszony utána kiáltott: — Hát nem ismer már kigyelmed?

— Ismerlek kigyó, — volt a válasz. A találkozás Marcira végzetes volt. A szép Juliskából még szebb asszony lett. Igaz, hogy csak egy pillanatig látta; de ez

— **Garamba zuhant szekér.** Garamvezekényről borzalmas szerencsétlenség hírt vesztük. Molnár István garamvezekényi lakos kocsiával át akart kelni a Garamon az ott közlekedő kompon. Aig ért a kompon a folyó közepére, a lovak va' amitől meghorkantak és a kocsi a rajta ülő Molnárral együtt megukkal rántották a folyóba. A kompon részvezei azonnal segítségére siettek, de csak a lovakat tudták megmenteni, míg Molnár nyomtalanul eltűnt a habok között.

Hivatalos közlemény.

I.

1560/1908 számhoz.

Hirdetmény.

Léva r. t. város képviselőtestülete 1907. évi október 31-én illetve 1908. évi január 29-én és március 31-én tartott közgyűléseiben 5989/907 illetve 317/1908 és 1560/1908 számú határozataival a marhavásártér mai területének kibővítését tervekben, a célból a róm. kath. plébánia főbírókától a szükséges területnek tulajdonjogát vétel vagy k sajátságos úján megszerzési akarja, — valamint a város területéből 351 négy-szögűnyi telek, esetleg a szükséges mennyiség esetében, vagy pénzértékben átengedendő lenne, — miért is az 1886 évi XXII. t. cz. 110 § a értelmében ezen ügynek érdemleges tárgyalására a névszerinti szavazás ú jánai érdemleges határozat meghozatalára 1908 évi május 7-ik napjának d. u. 4 órájára közgyűlés összehívását rendelte el. — Amidőn ezen határozatot ezzennel kihirdetem és közhírré teszem, azon közgyűlésre a képviselőtestület összes tagjait ez uton is tisztelettel meghívom azon figyelemmel, hogy akkor a jelenlevő tagok számára való tekintet nélkül fog érdemleges határozat hozatni. —

Kelt Léván 1908. évi március hó 31-én.

Bódogh Lajos,
polgármester.

II.

2117/1908 szám.

Hirdetmény!

Léva város képviselőtestülete folyó évi március 31-én tartott közgyűlésében hozott

elég volt. Éjjel — nappal üldözte a csábos szép asszony képe. Juliska, a nők szokott finom érzékével, észrevette, hogy Marcira milyen benyomást tett.

Faluban mindég akad vén asszony, ki jó pénzért mindenre képes. Egy ilyenell szövetkezett Juliska. A vége az lett, hogy Marci, az esküszegést és az anyjának tett ígérését feledve, egész rabja lett a büzös asszonynak. Nappal sohasem találkozta; de este annál többször. Dudás gazdának megvolt az a jó sajátsága, hogy este beült a falu végén levő csárdába és ott néhány elvtársával néha éjfélig is elpolitizált. Természetesen mindez nem ment észáz torokkal. Mihály gazda hazamenve igen gyakran hallotta a sferák zenéjét és látta a föld mozgását. A gazda politizáló hajlama kapóra jött a két szerelemnek. Kánya Marcsa, a falu vén kuruzsló asszonya, oly ügyesen rendezte az összejöveteleket, hogy azokról senkisé tudott.

A dolog így ment majdnem két évig. Juliusban történt, hogy a gazdák jó aratás után, összejöttek egy kis mulatásra a csárdában. Most politizálás helyett a tánc járt. Juliska nem ment el, mert a feje fájt. Legalább így mondta Mihály gazdának, kit felesége távolmaradása egy szemet sem bántott. Marci ott volt és körül-belül 11-ig vigan táncolt.

Másnap reggel Mihály gazdát halva találták tanyája közelében. A holttest mellett egy véres kést, zsebkezdőt és egy kócsagtollas pörge kalapot találtak. Mindenki úgy

1464/1908 sz. határozatával a kálnai-utca, azon oldalának építési irányvonalát, hol ez idő szerint még járda fektetve nincsen, megállapította akként, hogy a keramit-út szegélyétől számítandó 4. 50 m. távolságon túl a jelenlegi épületek vonaláig az illető háztulajdonosok által beépítendő vagy díszes kőalapzatú vaskerítéssel elkerítendő közterületeket négyzetméterenként 3 korona vétel egységárral engedje át örök tulajdonul.

Ezen határozat a városi tanács iktató hivatalban és a hirdető táblán az érdekeltek által 14 napon át megtekinthető s ellene ugyanezen határidőn belül Barsvármegye törvényhatósági bizottságához felebezés adható be.

Ugyanezen határozattal intézkedett a képviselőtestület Dékay László kálnai-utcai háztulajdonosnak közterület átengedése iránti kérelme tekintetében is oly irányban, hogy ezen építkezés céljaira átengedendő területek elidegenítése tárgyában a határozat hozatalára és névszerinti szavazás megejtésére folyó évi május hó 7-ének d. u. 4 óráját közgyűlési határidőül kitűzte, amely intézkedésről a képviselőtestület tagjai az 1886 évi XXII. t. cz. 110. § a értelmében ezen hirdetés útján is értesíthetők illetve a közgyűlésre meghívhatók.

Léva, 1908. évi április hó 14-én.

Bódogh Lajos
polgármester.

III.

2297/1908 szám.

Meghívó!

Az állami gyermekmenhelyek országos felügyelője Léva város területén és környékén létesítendő gyermektelep ügyében a gyermek telepítéssel kapcsolatos kérdéseknek megvitatása céljából folyó évi szeptember 21-én délután 4 órakor Léván a városház közgyűlési termében értekezletet fog tartani, mely értekezletre a jótékonyággal foglalkozó lévai intézmények képviselőit, a helybeli orvosokat, a lelkeskedő papságot, a tanárokat, tanítókat, a gyermekvédelem iránt érdeklélő és szeretettel bíró társadalom hölgytagjait, a kereskedő és iparos osztály érdeklődő tagjait ezenne tisztelettel meghívom, azzal a kéréssel, hogy ezen

magyarázza a dolgot, hogy a gyilkost valami vagy valaki megzavarta és az ijedtében ott hagyta a mondott tárgyakat. Az orvosi vélemény szerint a gyilkosság éjjel egy és kettő között történt. A puha földben világos nyomok is voltak. Ezek a kerek alá vezettek. A nyomok Gulyásék kertje alatt végződtek.

Vasbaverve, csendőrszuronyok között került be a falu első legénye Szegedre. Marci gyilkossággal vádoíva áll a bíró előtt, ki először ször szóval iparkodik rávenni őt büne beismerésére. Marci konokul tagad. A kés, zsebkezdő és kalap zavarba hozták; de ő azt állítja, hogy ezeket valaki ellopta tőle. A bíró végre ezt a kérdést teszi fel Marcikhoz:

— Hol volt akkor éjjel 11- és 2 óra között?

— Azt nem mondom meg, — volt Marci rövid válasza. Ezzel sorsa eldőlt. Kapott 15 évi fegyházat.

Mikor én vele találkoztam, akkor már 12 évet töltött a fegyházban.

Azután megtudtam tőle kiszabadulási történetét is.

Mihály gazdának sok haragosa volt. Uzoarával sok családot tönkre tett. Így járt Halász Jóska is, kit egész apai jussától megfosztott. Jóska apjától házat és földet örökölt. Mikor át akarta venni, küldt, hogy apja ép annyit hagyott rá, hogy az adósságok kifizetése után, semmje sem marad. Jóska kérte Mihály gazdát, hogy hagyja az apai just nála. Ő majd becsületes munkával

kiválóan fontos a város fejlődését és a város mint erkölcsi testület érdekeit is előnyösen érintő kérdés tárgyalásán minél nagyobb számban megjelenni a s értekezletet a cél elérésében hathatós támogatásban részesíteni sziveskedjenek.

Léva, 1908. évi április hó 16-án.

Bédogh Lajos
polgármester.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

A „Bars megyei Népbank“ lévai telepe 50 kor., báró Pittel Gyulán Kiskálnáról 20 kor., Dr. Rudnyánszky Titusz armaróti főszolgabíró ur 10 kor. Összesen 80 kor. készpénz; Osztrica Mártonné urasszony Varsányból 1 zsák krumplit, 1 kosár diót és aszalt gyümölcsöt, Frasch József ur pedig összesen fiu árváinknak kalapokat voltak szivesek Stefánia árvaházunk céljaira adományozni.

Amidőn a fentiek kézhez vételét van szerencsénk ezennel elismerni, fogadják a nemeslelkű emberbarátok kis árváink irányában tanúsított jóságukért leghálásabb köszönetünket.

Léva, 1908. április 17.

Leidenfrost Tódorné Faragó Sámuel
nögygl. tb. elnök nögygl. titkár.

Köszönetnyilvánítás.

A lévai főgimnáziumi Segélyező-egyesület céljaira pénzintézetektől a következő kegyes adományok folytak be: Ipolyvári Takarékpénztár 20 K., Lévai Takarékpénztár 50 K., Lévai Takarékpénztár 100 K., Bars megyei Népbank lévai telepe 50 K., összesen 220 korona.

A nemes adakozóknak a Segélyező-egyesület nevében hálás köszönetet mond.

Léva, 1908. ápr. 14.

Cserhelyi Sándor
a főgimnáziumi Segélyező
egyesület igazgatója.

Köszönetnyilvánítás.

A Bars megyei Népbank 50 koronát, a lévai izr. ifjuság által rendezett „Cabaret“

estély jövedelméből 88 koronát voltak kegyesek egyetünknek adományozni. Fogadják a nemes adakozók ez uton is leghálásabb köszönetünket.

Az izr. nöegylet nevében.

Fenyvesi Károly Weisz Mórné
titkár. elnök.

Közgazdaság.

A Triesti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali)

f. év március hó 26-án tartott 76-ik közgyűlésén tervezettek be az 1907-ik évi mérlegek.

Az előttnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1907 december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 917.014,396 korona és 99 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 41.995,963 korona és 58 fillért rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 31.422,408 korona 19 fillérel 261.156,557 korona 24 fillérré emelkedett.

A Tűzbiztosítási ágban, beleértve a betörés- és tűkörnyeg biztosítást, a díjbévetel 16.585,488,656 korona biztosítási összeg után 27.302,480 korona 49 fillért volt, míből 10.145,474 korona 45 fillér viszontbiztosításra fordítottat, ugy, hogy a tiszta díjbévetel 17.155,986 korona 04 fillérré rugott, mely összegből 12.269,989 korona 32 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 113.331,852 korona 27 fillér.

A szállítványbiztosítási ágban a díjbévetel kitett 3.921,927 korona 66 fillérré, a viszontbiztosítások levonása után 1.717,649 korona 06 fillérré regott.

Károkkert a társaság 1908-ben 37.472,589 korona 25 fillért és alapítása óta 839.042,935 korona és 20 fillért fizetett ki.

E kártérítési összegből hazánkra 173.248,760 korona 76 fillért esik.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 20.292,237 korona 37 fillérré rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 6.300,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyam-ingadozására alakított tartalék, 12.565,698 korona 89 fillér összegben, továbbá felemlitendő a 160,000 koronára rugó hétéves kötelezések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai átutalással 1.266,538 korona 48 fillért tesz ki.

Az értékpapírok értéke 4.741,807 korona 69 fillérré ment vissza, de a vezetőség elővigyázata folytán ez a veszteség az intézetet nem érintette, mert ez a 17.013,704 korona 71 fillért kitevő árfolyamtartalékból nyerhetett leírást. Ez a tartalék ma még mindig 12.555,698 korona 89 fillért tesz ki.

Különös figyelmet érdemel még az 1000 új intézeti részvénynek kedvezően keresztülvitt kibocsátása, melynek agió-nyereségből 11,525,000 korona a matematika életbiztosítási tartalékokhoz csatoltatott.

Részvényenként 600 arany frank osztalék kerül kifizetésre.

A faluban természetesen százféléképen is előadták a dolgot; de az igazi tényállást senki sem tudta. — A szép Juliska sehogysem érezte jól magát. A gyilkosság után egy félre elhagyta faluját. Előbb férjétől örökölt birtokát péázás tette, aztán nyomtalanul eltűnt. Állítólag most Amerikában van.

A valódi gyilkos idővel jómódú ember lett. A szerencse feltűnően kedvezett neki. Mindene megvolt neki; de a lelkiismerete folyton furdalt. A faluban esküdt, majd bíró lett. Régi menyasszonya helyett kapott egy másik, gazdag leányt. Úri kedvtelése is támadtak. Így többek között a szolgabíróval meg a doktorral kijárt vadászgatni is.

Tavaszi szalonkavadászatnál erősen áthűlt Jóska. A doktor biztatta, hogy feküdjék le; de ő makacsul nem engedelmekedett. Végre csak le kellett feküdnie; de már késő volt. Halálos ágyán elhívatta a plébánost. Ennek aztán bevallotta a gyilkosságot is. A plébános kívánságára ezt két tanú előtt is kijelentette.

Jóska meghalt: Marci pedig szabad ember lett.

Eddig tartott Marci beszéde. Sokáig hallgattunk. Végre én törtem meg a csendet és megkérdettem tőle, hogy nem szándékozik-e megölni. — Nem — volt a kurta válasz. Aztán hozzátette: — Ha a törvény útján nem tudnák az emberek a történeteket, ezt se mondtam volna el.

Igy beszélt egy paraszt ember, aki a női becsületért tizenkét évi fegyházat töltött.

Hadady Géza.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai átutalászk folytán 293.979,593 korona 76 fillérről 329.629,347 korona 57 fillérré emelkedtek, melyek követhetőképben vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és józalog követelések 60.625,374 korona 77 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 26.668,849 korona 08 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírok adott kölcsönök 4.017,801 korona 92 fillér. 4. Értékpapírok 209.044,916 korona 74 fillér. 5. Tárca váltók 842,350 korona 95 fillér. 6. A részvényesek biztosított adólevelei 8.820,000 korona. 7. Készpénz és az intézet követelése, a hitelzők követeléseinek levonásával 13.249,457 korona 21 fillér. Összesen: 329.629,347 korona 57 fillér. Ezen értékekből 655 millió korona magyar értékekre esik.

Mit mond a „gazdák“ mérlege?

„A Hitel“ c. közgazdasági lap egyik legutóbbi számában ezen közhazsnu és különösen a gazda közönséget mélyen érdeklő cikk jelent meg, mely így szól:

Körülbelül két évtizeddel ezelőtt lépett fel Európaszerte az új közgazdasági felfogás, a mely a merkantilis fejlődésben és agrikulter érdekek veszélyeztetését hirdeti.

E felfogás révén szélesösges harcok keletkeztek, a melyekben a hadakozó felek előbb rendkívül merev, aztán pedig egyenesen ultramontan hadállásokat foglaltak egymással szemben. Mi a magunk részéről, az objektív bíráló szempontjából nem vizsgálhatjuk a két álláspont igazát az érdekeltségek eihelye kedéne szerint, mi csupán csak magát a tárgyi igazságot kereshetjük, a mely pedig nem lehet más, mint a két érdekeltségnek a gazdasági fejlődés érdekében való kiegyeztetése. Az igazság ezen a közepúton van és az a nézetünk az agrikulter és merkantilis irányzat túlekedésében, hogy bármelyik érdekeltség érvényesülésének egyoldalú túltengése nemzetgazdaságilag csak káros lehet, mert az az ország, a melynek közgazdasági élete nincs felfegyverezve a megélhetésnek minden eszközével egyenlő arányban, annak a termelő komplexumnak épen a termelési lehetőségeit befolyásolják a véletlenek.

Egy rendkívüli haszna azonban minden esetre volt a két irányzat agresszív mérközésének. Ez pedig a szövetkezeti eszme megszólalása.

Másfél évtizede mult, hogy Nyugat-Európából hozzánk is eljutott a szövetkezeti eszme kultusza. Kiváló férfiak, egész gazdaközönségünk, sőt maguk a kormányok is nagy szeretettel vették gondozás alá ezt az újszülöttet, a mely Európa északi államaiban egy pár rövid esztendő alatt szinte megváltója lett a legjobban sujtott néposztályoknak. A mi közéletünkben is forradalmat idézett elő a szövetkezeti eszme propagálása. Hihetetlenül rövid idő alatt a szövetkezeteknek egész tömegei létesültek s az alapítások még egyre szal a mohósággal folytak, a mely a mi közéletünket mindenben jellemzi. Mi magunk — ha bizonyos idegenkedéssel is — de sok reménységgel figyeltük ezt a nagyarányú közgazdasági fellendülést. Egy kicsit soknak tartottuk a termést, de biztunk benne, hogy a mi megéri, az értékes lesz.

Hát sajnos, nem így lett!

A nagy fellendülést dekadencia követte. Nálunk nem vált be a szövetkezeti eszme, ugy mint Nyugaton. Voltak pénzintézeti szövetkezeink, voltak biztosítási szövetkezeink . . . Voltak . . . Mert a mi megmaradt belőlük, azok ugy eltávolodtak attól az eszmétől, a melyeknek létüket köszönhetik, hogy ma annak szinte az ellenkezőjét szolgálják. A legnagyobb rész azonban el is pusztult. Ehsényvedt, elpanogott. Legsivárabb a pusztulás képe a biztosítási ügy terén. Ma már csak egyetlen egy országos jellegű biztosító intézményünk van, a mely szövetkezeti alapon áll. A „Gazdák biztosító szövetkezetéről“ szólunk, a melynek hetedik évi mérlege fekszik előttünk.

Talán sehol a világon nem alakult még üzleti vállalkozás olyan kedvező, azt mondhatnók, olyan megkülönböztetett körülmények között, mint ez a magyar biztosító szövetkezet. Minden közéleti tényező vállvetve összefogott, hogy erdményessé tegye már a születés pillanatában ennek a vállalatnak életét; azok pedig, a kik a szövetkezet élére kerültek, legszerencsésebb

az egész gazdaságot visszaváltja. Ezt a köszívü ember nem tette meg. Mikor aztán Jóskának a menyasszonya is visszaküldte a gyűrűt, akkor a pohár egészen betelt. Külöleg nem mutatott haragot, de annál jobban forrt benne a bosszú gondolata.

A végzetes este Jóska is bevetődött a csárdába. Dudás uram már néhány pohár fenékére nézett, amikor megpillantotta a szegény Jóskát.

— Hát te, koldus, mit akarsz itt? — kérde a döllyfős paraszt.

— Azt majd meglátja kend! — Volt a válasz.

Jóska már éjjélkor a tanya mellett losban állt. Várt-várt, mikor jön a gazda. Úgy egy óra körül látta, hogy valaki a tányából hirtelen kioson. A hold egy pillanatra kibújtt. Megismerte Marcit.

Erre pokoli ötlete támadt. Viasszament a osárdához és látta az ablakon át, hogy Mihály gazda még javában mulat. — Van még időm — mormogta és útját sietősen a falu felé vette. Gulyások háznál megállt.

Marci hazatérve félig levetközött, aztán körülnézett az istállóban. Jóska ügyesen bemászott a koritáson, aztán becsúszott Marci kis kamrájába, mely az udvar végén volt. Egy pillanat alatt kivette Marci nadrágzsebéből kését, a mellényéből a bicsekáját és ráadásul elvitte kalapját is. Ezzel a zsákmánnyal a falun keresztül visszament előbbi lshelyére. Nem soká kellett várnia.

Mihály gazda tántorgó léptekkel, rekedt énekkel jött a tanya felé. — A gyilkosság megtörtént.

érzékkel kezdtek a munkálkodást. És ma, hetedik esztendőjének mérlege előtt szomorú szívvel állunk meg, mert azok a számok, amelyek abban az év történetéről beszélnék, sajnos, nem igazolják a mi várakozásainkat.

E végre elmehetnénk mellette szótlanul is. Hiszen nem ez az első magyar intézmény, a melynek leromlását láttuk. Hogy azonban még sem tudunk közömbösen napirendre térni ez egyszer a dolgok felett, annak az az oka, mert hitünk van az életerőben. Nem tudunk lemondani arról a reménységünkről, hogy nem halálos, hanem csak súlyos betegnek vergődése előtt állunk.

Hibák vannak a Gazdák szövetkezeténél, az kétségtelen. De talán nem jóvátehetően hibák. Talán ha mi, jóindulattal, őszintén feltárjuk a bajokat, annak még gyógyító ereje lehet. Talán felismerik a bajt azok is, kiknek módjukban áll a segítés. Mert hogy a segítésre nagy és gyors szükség van, azt bizonyítja a hetedik esztendő mérleg.

A szövetkezet négy üzletének adatait szedtük össze az összehasonlításra, hogy képét adjuk annak a veszedelmes lejtőnek, a melyre ez a vállalat külső körülmények, vagy belső gyengeségek folytán tévedt.

Vegyük mindenképp az intézet vagyonehelyezésének dolgát. A szövetkezet mérlegei szerint tőkésítve volt:

	Az elemi osztálynál	Az életosztálynál
1904-ben	768,032 K.	21,446 K.
1905- " "	627,305 "	8,566 "
1906- " "	573,873 "	54,457 "
1907- " "	353,466 "	93,297 "

A csökkenés nyilvánvaló. Négy évvel ezelőtt, 1904-ben, 768,032 K. volt pénztételeknél tőkésítve a szövetkezet vagyonából az elemi osztály díjbevételei révén s az ideai mérleg már csak 353,466 K. tőkésítést tüntet fel. Nem sokkal javítja ezt a számot az életosztály tőkeelhelyezésének emelkedése sem, a mely 21,446 K-ról 93,297 K-ra növekedett. Ugyanilyen, habár valamely kisebb visszacsúszást tüntet fel az értékpapírok kimutatása is.

A szövetkezet vagyonából értékpapírokban volt elhelyezve:

	Az elemi osztálynál	Az életosztálynál
1904-ben	395,033 K.	101,500 K.
1905- " "	414,800 "	200,310 "
1906- " "	361,175 "	250,925 "
1907- " "	353,700 "	340,750 "

A csökkenés tehát, mindkét osztályt együttvéve, ma körül-belül 42,000 K. Igaz ugyan, hogy az életosztály értékpapíralománya önmagában véve emelkedést mutat, de ezt az emelkedést nemcsak anulálja a készpénztőke csökkenése, hanem jelentősen felül is mulja az a nagy összeg, a mely a szövetkezet künnlevőségeit feltünteti. Ez az összeállítás egyenesen megdöbbentő számarányokat mutat. Mielőtt azonban a számsorokat beállítanok, előre kell bocsátanunk azt a kétségtelen tény, hogy a biztosító intézetek nem áruláztak, a melyeknek szolid számlakövetelések lehetnek. Az az összeg, a mely be nem folyt díjakban kint van, — akár a feleknél, akár a képviselőknél, — az már nem az a mi jó, annak már egy igen magas percentje dubiózus. Künnlevőségekben így áll a társaság mérlege:

	Elemi osztály	Életosztály
1904-ben	120,673 K.	6,204 K.
1905- " "	116,833 "	27,594 "
1906- " "	167,484 "	36,090 "
1907- " "	248,186 "	42,359 "

A számok kétségtelenül bizonyítják, hogy az elemi osztálynál 100%-kal, az életosztálynál pedig csaknem 400%-kal emelkedett a künnlevőségek összege. Ugyanilyen kedvezőtlen a képviselőknél lévő követelések képe is. Ezeknek a künnlevőségeknek számadatai a következők:

	Elemi osztály	Életosztály
1904-ben	38,968 K.	39,910 K.
1905- " "	38,863 "	38,525 "
1906- " "	55,182 "	42,443 "
1908- " "	173,290 "	56,109 "

A képviselőknél lévő követelések tehát, a számadatok szerint, tízdijszám 1904-től 1907-ig ötször annyira emelkedtek, az életosztály künnlevőségei pedig csaknem

megkétszereződtek. Nem kerülte el figyelmünket e tételek boncolásánál az a körülmény, hogy a vállalat díjalománya jelentékenyen emelkedett, tehát számításba vettük azt is, hogy ezzel együtt a künnlevőségek összegének is aránylagosan emelkednie kell. Ez az emelkedés azonban nem lehet olyan arányú, mint az előtűnk lévő. Hiszen a szövetkezet igazgatósági jelentésében is konstátálva van, hogy a legkedvezőbb valószínűségeket feltételezve is, a díjbevételek 21%-a van kint követelésekben. Ez a szám egy kisoptimistikus, mert a mi számításaink szerint a künnlevőségek az összes díjbevételek 250%-át teszik ki, a mi végre is egy negyed része a díjaknak.

Ezek után kénytelenek vagyunk konstátálni, hogy a szövetkezet vagyonehelyezése nem kedvező. A készpénz és az értékpapírtőkésítés jelentékenyen csökkent, a künnlevőségek számaránya pedig ijesztő mérvben emelkedett.

Hivatkozás történik a vállalat mérlegében lépten-nyomon a nagyarányú üzletfejlesztésre. A díjemelkedések tényleg igazolják is az intenzívebb munkát. Ezzel szemben azonban konstátálnunk kell egy különös fogyatékosságot. Azt tudnunk, hogy a vállalat tartalékalapjai nem növekedtek abban az arányban, a melyben a forszírozott üzleti terjeszkedés következtében emelkedniök kellett volna.

Tartalékalapja volt a szövetkezetnek:

	Az elemi osztálynál	Az életosztálynál
1904-ben	184,470 K.	556 K.
1905- " "	237,911 "	917 "
1906- " "	286,599 "	1,613 "
1907- " "	244,153 "	2,201 "

A tartalékalapok emelkedése tehát egészen jelentéktelen. Még akkor sem volna kielégítő, ha nem történne hivatkozás a mérlegben semminemű fokozottabb üzletfejlesztésre. Így azonban behatóbban kell ezzel a körülménnyel foglalkoznunk és nemcsak a gyarapodás gyengeségét vesszük észre, hanem azt a furcsa tényt is, hogy az elemi osztály tartalékalapja 1907-ben az 1906. üzletévhez viszonyítva nemcsak hogy nem emelkedett, de egyenesen csökkent. Csökkent pedig közel 43,000 K-val. Tekintettel arra, hogy nyereséggel záruló mérleggel van dolgunk, ez a jelenség szokatlan. Sőt enyhén szólva legalább is nem megnyugtató. A magyarázata azonban benne van a mérlegben. A nyereség- és veszteségszámla „tartozik” tételei között ugyanis megtaláljuk a tartalékalapból történt leírás számszerű beállítását. A szövetkezetnek 50,979 K. vesztesége volt a múlt évben a jogosztály jelentékeny kárai révén s ezt a veszteséget a tartalékalapból fedezték. Ennek megállapítása után egy kemény szót kell kimondanunk. Azt, hogy a mérleg végeredményeül kimutatott 41,877 K. felesleg *irredális*. A szövetkezetnek a múlt üzletévről feleslege nem lehet. Nem lehet pedig egyszerűen azért, mert a kimutatott feleslegnél nagyobb összeget kellett tartalékalapjából leírnia. Már most hogyan viszonylanak ezek a számok egymáshoz? Az elemi osztálynak jégkarak révén volt 50,979 K. vesztesége, a kimutatott felesleg 41,877 K. Az elemi osztálynak tehát 9102 K. olyan pozitív vesztesége van, a mely a mérlegben kimutatott feleslegben eem talál fedezetet. Ehhez járul aztán az életosztály vesztesége, a mely 1906-ban 39,873 K. volt s a múlt üzletévben 25,611 K-ra csökkent. Ez a veszteség a mérlegben mint aktiva szerepel, hol'ott az elemi osztály 9102 K. konstátált veszteségével együtt 43,713 K. kétségtelen veszteséget jelent, a melynek a mérlegben fel kellene tüntetve lennie, ha a tartalékalapból le nem írótunk volna.

Hát hiszen a veszteséget csakugyan a tartalékalapból kell fedezni, mert végül is a tartalékoknak ez a célja. De hogy egy üzleti vállalkozás nyereséget mutasson ki akkor, a mi or tartalékalapjait a veszteségek fedezésére igénybe veszi, ez nem szolid üzleti eljárás, a mérlegkészítések ez a módja nem megnyugtató.

Itt mindjárt ki kell térnünk az igazgatósági jelentésnek egy tételére is. A tüzosztály jelentés, hogy a díjtartalék nem teszi ki a díjak 40%-át. Mikor pedig ezt megállapítják, úgy en passant megemlítik azt is, hogy az olyan viszontbiztosítási üzletek után, a melyeknek lejárata az év végével összeesik, nem tartották szükségesnek a tartalékozást. Hát ez hiba! Mert az igazgatóság vélekedése ugyan lehet teljesen szuverén, de a díjtartalékalap szaporítását nálunk a szokásjog, a külföldön pedig a törvény írja elő a díjak 40%-ában. Valószínűleg ugyancsak az igazgatóság furcsa vélekedése miatt van az is, hogy a mérlegben a viszontbiztosítók díjtartalékát egyáltalán hiába keressük.

Ezek azonban nem verbe menő dolgok. Van a mérlegnek ezeknél súlyosabb bajokból tanuskodó kűlsősége is. Első tekintetre minden szakembernek fel kell tűnnie annak a körülménynek, hogy a vállalat költségbe-fektetési abnormisak. Tegyük bírálat tárgyává üzletszakonként a költségek eloszlását.

Az életosztály díjösszege 1906-ban 189,371 K. 1907-ben 229,590 K. volt. A díjemelkedés tehát 40,219 K. Ezzel szemben azonban 1906-ban csak 209,491 K-t tettek ki az előző évről áthozott szerzési költségek, míg 1907-ben 268,249 K-ra emelkedtek, a mi 58,758 K. költség-szaporodásnak felel meg. Eöböl hővetkezik, hogy a konstátálható 40,219 K-nyi díjemelkedés 58,758 K-jába került a szövetkezetnek. Ez 120%/o.

A jogosztály díjbevétele — — — 549,750 K. volt, ebből viszontbiztosítás alá került — 151,530 " a netto díjbevétele tehát — — — 398,220 K.

Itt mindenek előtt konstátálnunk kell azt, hogy a szövetkezet nem viszontbiztosított anyagi erejének megfelelő gondossággal, mert 398,220 K. önkökeázatu díjjal szemben 297,921 K. kárt szenvedtek. De a tulajdonképeni baj még sem ez, hanem az, hogy ezt a díjbevételeit 162,260 K. költség terheli. Ezek szerint tehát a jogosztálynak 549,750 K. díjbevétele és 10,982 K. más egyéb bevétele dacára is 50,979 K. tényleges vesztesége van. Ez az a veszteség, a mit a tartalékalapból írtak le.

A tüzosztály díjbevétele — — — 1,335,618 K, ebből viszontbiztosítás alá került — — 598,527 " a netto díjbevétele tehát — — — 827,091 K.

Ezt a netto díjbevételeit 391,256 K. költség terheli, a melynek horribilitását nem enyhíti és nem teszi elfogadhatóvá még az a kedvező kárányai sem, a melyek a szövetkezet múlt esztendője zárul. Ezt vitatunk sem kell, mert 47%-o költséget a viszontbiztosítás: üzlet nem bír el. Ez olyan drága üzlet, a miből nyereséggel záruló mérleget nem is lehet kihozni. Egyébiránt miből is hozták ki a Gazdák mérlegében a feltüntetett nyereséget? Az életosztály veszteséggel zárult, a jogosztály szintén s a tüzosztály aig számba vevő eredményét olyan veszteségek és költségek terheli, a melyek azt csaknem 40,000 K-val meghaladják.

Két körülmény teljesen kétségtelenül megállapítható az elmondottakból. A rendkívüli künnlevőségek azt bizonyítják, hogy a szövetkezet jobbára csak olyan biztosításokhoz jut, a melyeknek díja alig folyik be s nagy részük per alá kerül. Másodszor nyilvánvaló, hogy ezeket az üzleteket olyan költségekkel szerzik, a melyek azok rentabilitásának nem megfelelők. Az az impresszió, hogy a Gazdák biztosító szövetkezte anyagi erejét meghaladó erőfeszítéseket tesz az üzleti terjeszkedésben. Ugylátszik, hogy a vállalat vezetősége kicsinyesnek, lassúnak, una-maanak találta az eredendő fokozatos fejlődést; s amikor azonban áttértek a mindenáron való terjeszkedés politikájára, nem tartották meg a kritika önuralmát még az üzletek bonitásával szemben sem s ez igen nagy baj, mert benne van a romlás. A rendkívüli künnlevőségek bizonyítják, hogy a vállalat szerzőközegei felhasználják a terjeszkedésnek ezt a mohóságát és a kereshető jutalék kedvéért lemondanak a lelkiismeretességéről. Ezek a közegek nem arra törekednek, hogy kitartással és szorgalommal egésszéges, új üzleti stockkal gyarapítsák a szövetkezet üzletállományát, hanem a vállalat rová-

sára negy költségekkel járó versengésekbe mennek bele. Hogy meglevő könnyű üzletekhez jussanak, más társaságok üzletállományát dézsmálják meg, holott igen jól tudják, hogy az elhódított üzleteket az érdekeltek társaságok csaknem minden esetben visszatérlelik. De a míg az elterelés összes költségei a Gazdák szövetezetét nyomják, a visszatérlelési relative magasabb költségei azonban már több társaság között eszlanak meg, a melyek egyenkint a maguk üzleteinek visszatérlelését meg sem érzik. Nem is szólva arról, hogy azok a társaságok jelentékenyebb anyagi eszközök felett is rendelkeznek.

Miudezt a kritika nyugodt objektivitásával mondjuk el és tisztában vagyunk azzal is, hogy nem egészen kellemes szolgálatot tettünk vele. El kellett azonban mondanunk a mondanivalóinkat, mert sajnáljuk ezt az egészséges alapokon indult és az életképességnek minden feltételével rendelkező szövetezeteti intézményt belső és korrigálható hibák miatt elpusztulni látni. Szívesleljük meg a dolgokat azok, a kiknek mondva vannak és magunk leszünk a legelső, a kik a jövő éztendei szebb eredményeket megelégedéssel regisztrálni fogjuk.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1908 évi április hó 12-től 1908 évi április hó 19 éig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Singer Izidor Taub Julianna	leány	Gizella
Heimann Mór Stern Rezső	leány	Ilona
Krencsán János Frajka J.	fiú	József
Tóth István Tokody Mária	fiú	Imre

Házasság.

Völegény és menyasszony neve	Vallása
Hatsák Nándor öz. Ney Árminté Pollák Adél	izraelita

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
öz. Cseh Jánosné Nyuli Anna	76 éves	Tüdőgyulladás
Manych Anna	2 hónapos	"
Galamboz Etel	3 éves	agyhártya gyull.
Babuschek Gusztáv	45 éves	agykéreg-gyull.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Kónya József rendőrkapitány

Buza m.-mászánként 20 kor. 20 fill. 20 kor. 40 fill. — Kétszeres 18 kor. 60 fill. 19 kor. 40 fill. — Rozs 17 kor. 20 fill. 17 kor. 60 fill. — Árpa 11 kor. 40 fill. 12 kor. 80 fill. — Zab 15 kor. 20 fill. 15 kor. 60 fill. — Kukorica 12 kor. 80 fill. 13 kor. 20 fill. — Lencse 29 kor. 20 fill. 29 kor. 80 fill. — Bab 12 kor. 40 fill. 12 kor. 60 fill. — Kés 9 kor. 40 fill. 9 kor. 60 fill.

Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös lóhere természetű aránkamentes 195—205 Vörös lóhere, kis aránkás 175—185 Vörös lóhere, nagy aránkás 185—190 Luczerna, természetű aránkamentes 175—180 Luczerna, világos szemű aránkás 150—155 Luczerna, barnás szemű 150—155 Biborhere 36—40 Baltaczin 38—40

Nyiltér.

83/1908 ttkvi szám.

Hirdetmény!

Zsemlér közeg telekkönyve részleges birókszámbélyozás következtében, részlegesen átalakított, s ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra néve a melyekre az 1886 évi XXIX t. cz. az 1889 évi XXXVIII t. cz. és az 1891 évi XVI t. cz.-ban a tényleges birótkos tulajdonjogaik bejegyzését rendelik az 1892 évi XXIX t. cz. ben szabályozott eljárása a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felbírálással tétetik közre:

1. hogy mindazok, kik az 1886 évi XXIX t. cz. 15. 17. §§-ai alapján ide értve a §§-oknak az 1889. XXXVIII t. cz. 5. és 6 §-ában és az 1891 XVI t. cz. 15 §-a pontjában, foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889 évi XXXVIII t. cz. 7 §-a és az 1891 XVI t. cz. 15 §. b. pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886 XXY t. cz. 22 §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutatják a végből törési kereseteket hat hónap alatt vagyis az 1908 évi szeptember 20-ig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújták be mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törési kereset annak a harmadik személynek a ki időközben nyilvankönyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, akik az 1886 XXXIX t. cz. 16 és 18 §§-ainak eseteiben ideérve az utóbbi §-nak az 1889 XXYVIII t. cz. 5 és 6 §-ában foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birótkos tulajdonjogaik bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, irásbeli ellentmondásaikat hat hónap alatt vagyis 1908 évi szeptember hó 20 napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújták be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vételni nem fog.

3. hogy mindazok, a kik a telekkönyvi átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nem különben azok a kik az 1 és 2. pontban körülírt esetekben kívül az 1892 XXIX t. cz. szerinti eljárás és az ennek folyományán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvankönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, kik a tulajdonjog arányainak az 1889 XXXVIII t. cz. 16 §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják-e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeiket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt vagyis 1908 évi szeptember hó 20 napjáig bezárólag nyújták be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után az átalakítások közbefjött véves bevezetésből származó bármelynemű igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvényi rendes útján és csak az időközben nyilvankönyvi jogokat szerzett harmadik személyek ajogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyuttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik hiteltelisi bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű masolatokat is csatoltak vagy olyanokat pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Léva, 1908. február hó 20 napjár.

Pogány Virgil

kir. járásbíró.

424/1903 végrh. szám.

Arverési hirdetmény!

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a lévai kir. járásbíróóság 1907. évi P. v. 62/11 sz. számú végzése folytán Dr. Klein Jakab lévai ügyvéd által képviselt vb. Wilhelm Béla csődönnege ellen a leltározás alkalmával összeirt követelésekre néve az arverés elrendeltetvén Léva n. jbsánál az 1-80 emeleten leendő megtartása határidővel 1908 évi április hó 25. és a következő napján delután 3 órajá kitzézik, a mikor a bázilag lefoglalt leltározott követelések (becsértéke 757 kor. 8 fillér) a legjobbet igényelők kézzévezetését mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívatom mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalt korábban eszközöltetett volna és ez a végreajutási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az arverés megkezdéséig alulirt kiküldött írásban vagy pedig szíval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Léva 1908. évi április hó 12-napján,

Karácsonyi Pál

kir. bírósági végrehajtó.

Arverési hirdetmény.

1427/1908 ttkvi szám.

A lévai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi hogy Szvegy Balla Péterné szül. Fekete Anna önkéntes arverési ügyében az utóajánlati árverést a végrehajtási törvény 204. 176. 185. 187 §-ai alapján a lévai kir. járásbíróóság területén Léva város határában a lévai 2182 számú tjkvben A I 2 sor 2:93 hrsz. alatt felvett Szvegy Balla Péterné szül. Fekete Anna tulajdonát képező szállóra 2500 korona kikiáltási árban elrendelt és ezen árverésnek megtartása határidővel 1908 évi május hó 19 napjának del-előtti 9 óraját ezen kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság irattárába kitzézte azzal, hogy az ingatlan a

kikiáltási áron alul nem fog eladatni és ha ezen kikiáltási árnál magasabb igértet nem tétetnek, az ingatlan az utóajánlatot tett Dr. Szilárd Samu lévai ügyvéd által megvettnek fog nyilvántatni.

Arverezni szandékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881 évi LX t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi december hó 1-én 3833 szám alatt kelt I. M. rendelet 8 §-ában kijelölt ovdakképus értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1882 évi LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű tétmervényt átszovaltatni.

Kelt Léva n. kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságról 1908 évi április hó 9 napján.

Hoffmann Árpád
kir. albíró.

Várados állapotban

lévő anyáknak nincs jobb barátjuk, mint a SCOTT féle Emulsió. Testi gyengeség és bágyadság ha kinozza őket, ugy a SCOTT-féle Emulsió épp oly csodálatos, mint kielégítő hatással jár. Uj erőt és uj életkedvet kölcsönöz a SCOTT mintha varázsa-
itai lenne. De még több örömet okoz a szülőknek, ha a csecsemő megszületik, mert egészséges színében és erős formáiban a szülők különösen gyertők ködnek. Ez onnan van, mert az anya által bevett

SCOTT-féle Emulsió

a gyermeket is táplálta e erősítő, szóval mindkettőre a legkellemesebb hatást gyakorolt.

Kapható:

a gyógyszerertárakban.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50f.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Enyhe, oldó házszer mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az illó életmód egyéb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Vidéki gyógyszerertárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító és erősítő bedörzsölés, elsmert, régi jóhírnevű házszer szagattás és hűlésből származó mindennemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára 1 kor. 1.00

Kapható minden gyógyszerertárban és drogeriában.

Főszétküldési hely MOLL A. gyógyszerész és kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9.

Felsőkákában egy dró: hálózatlan kerített jó karban levő szőlő ültető. Értésítés Kossuth uca 19 sz.

Zsákolcsönző Léva ad kölcsön zsákokat ugy helyben mint vidékre, valamint uj ponyvákat és zsákokat is jutányos áron elad Ungár Adolf Léva Kohári utca.

I-a Jutakéveketél fával lego-csöbbsen Dobrovits Lászlónál kévekölygár Pozsony-Ligetfalu; sürgönycim Dobrovits Pozsony-Ligetfalu

Benzin-cseplő motor teljesen új, 4 ló-erejű Prosznitsi Kovorik gyártmány halál eset miatt gyári áron a legkedvezőbb feltételek mellett eladó. Bővebb értesítést ad. Léva: öz. Julász Lászlóné Szepes utca 2. Ipolyságon: Juhász Zoltán vaskereskedő.

Bérbeadó ház. Léva n. Ladányi utcában levő 4. számú ház, áll egy 4 szobás lakásból, istálló helyiségből, kocsiszínból, ezenkívül egy kertből és egy gabonarkattából, 120 vagon befogadára, mely augusztus 1-től több évre kiadó, esetleg el is adható. Bővebb felvilágosítást Reitmann Ignác urnál Léva n.

Eladó ház. Kalvária-sor 4 számú ház szabadkézéből e'adó.

Főügynökség. Budapesti előkelő bank részv. társ. Bars megyében kizárólag tőzsdén jegyzett sorajjegyek eladására **Főügynökséget** létesít. — Ezen főügynökség saját hatáskörében a megye területén alügynököket állíthat fel. — *Évi fix javadalmazás!* — Csakis komoly reflectánsok, kik a főügynökséget elnyerni ohajtják, küldjék ajánlatukat: „Budapest főpostafő 21“ címre.

Schmidt - vendéglője.

A midőn Léva város és vidéke nagyrabecsült közönségének, — azon bizalmáért, melyben engem, mint elszámoló főpincért és mint bérlőt, évek hosszú során át megtisztelt — hálás köszönetemet nyilvánítanám, — egyuttal bátor vagyok becses tudomásukra hozni, hogy folyó évi április hó 8-tól saját italméresi jogom és nevem alatt Léván, Szepesi-utca 25 szám alatt vendéglőt nyitottam.

Reggelenként friss zóna reggeli, friss csapolású sör, valamint délutánonkint meleg oszonna, tiszta kezelésű borok, pontos kiszolgálásról gondoskodva van, abonemák, illetve étkezési előfizetések jutányos áron elfogadhatnak.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

Schmidt József

vendéglős Léván Szepesi-utca 25 szám.

Györgyi Lajos

szij és kocsigyártó ajánlja

6 darab kijavított és új féderes kocsijait, valamint tulhalmozott lószerszám rak-tárát, — öreg kocsikat megveszek vagy kicserélek.

Uj czipész üzlet!

Ezennel bátorkodom tisztelettel értesíteni, hogy Léván, a „Városházköz“-ben, Klain Ödön úr házában egész ujonnan alapított és szakszerűen berendezett

czipész üzletet

nyitottam, a hol férfi-, női- és gyermekcipőket megrendelés szerint a leg-egyszerűbbtől a legfinomabbig, szolid árak és pontos kiszolgálás mellett készítek.

kész szolgálattal

Szecső Sándor czipész.

Mótorvevők figyelmébe

Herkules-mótorvállalat.

Budapest, V., Váci-ut 30.

Ajánlja úgy cseplést, mint malomüzemre kitűnően alkalmas, leggyesze-rűbb benzinkocmobiljait, melyek V. ker. Váci-ut 30 szám alatti gyárban bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállást kifogástalan üzemből

Üzemzavarok kizárva.

Bámulatot egyszerű szerkezet!

Rendkívül csekély benzinfogyasztás!!

13-14 éves fiu is kezelheti!

Árjegyzék ingyen! Olcsó árak részletfizetésre!

200 db. ellátó levél a Magyarországon üzemből lévő motorokról

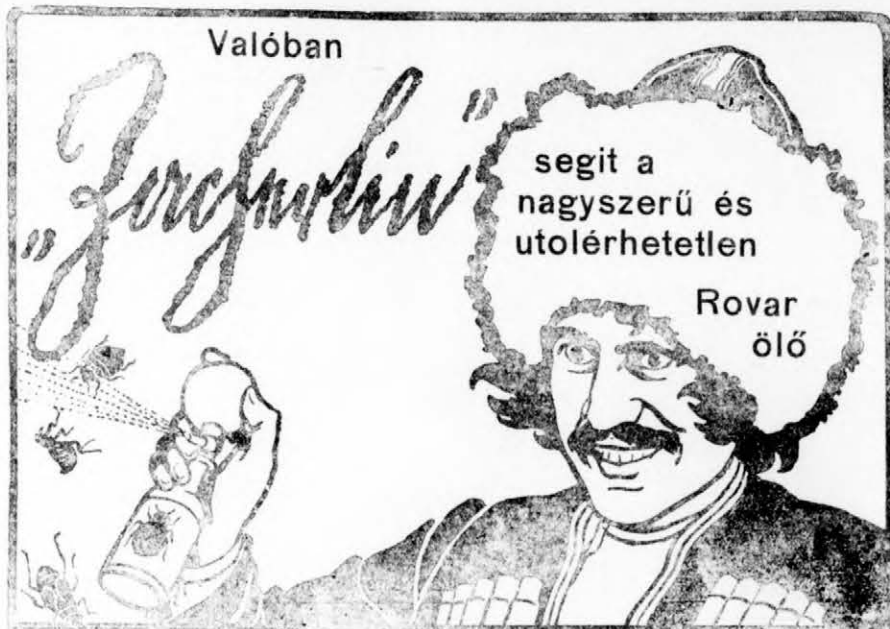
TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegben —.30, —.60, 1.— és 2.— koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis **Poloskák** ellen üvegekben —.40, —.80, 1.20, 2.60 és 5.— koronért kapható minden jobb drogeriában, fűszer- és testék kereskedésben, ahol Tirgram Piskátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a „TIRGRAM“ névre. Gyár: Budapest, IV. ker., Károly utca 1.

Kapható Léván: Klein Benő, Silbinger Zsigmond, Wiheim Gizella, Blum R., Kertész Lajos, Knapp Ignác.

A tisztességes becsületes kereskedő éberem ügyel arra, hogy ha vevője utolérhetetlen hatásánál fogva közismert „Zacherlin“-t kér, ne akasszon nyakába megtévesztő surrogatumot. — Sajnos azonban vannak más-féle kereskedők is. — Ennél fogva mindenkit a ki valódi Zacherlint akar venni, nyomatékosan figyelmeztetünk, hogy utánaotoktól, melyek utóbbi időben megtévesztően hasonló üvegekben forgalomba kerülnek, az által ovakodjék, hogy pontosan ügyeljék a „Zacherlin“ névre.

Az elismert legjobb és legkitűnőbb

Vetőgépek

„AGRICOLA“ ujonnan javított tolo-kerekrendszer szerint.

Acél ekék, Boronák, Hengerek,

„Arató-gépek fűnek, herének,

Szenafordítók, Szénagyűjtők és arató gereblyék.

Szénasajtók, Szalmasajtók,

Bor- és gyümölcs sajtók

Hydraulikus sajtók

Szőlő-zúzó. Szőlő-bogyózók.

Gyümölcs-zúzó, Szőlő- és növény permetezők

Ászaló- és szárító készülékek

gyümölcs s főzeléknek.

legújabb szerkezetben készítenek és szállítanak

MAYFARTH PH. és társa

gazdasági gépgyár, vasöntőde és gőzhámor

Alapítva 1872.

BÉCS, II/1 Taborstrasse 71.

1050 munkás.

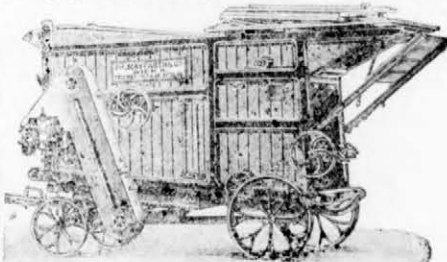
Kitűntetve több mint 590 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon.

Kaphatók: KNAPP DÁVID úrnál Léván.

••••• Részletes árjegyzék és számos elismerő levél ingyen. •••••

Cseplőgépek

szabad. uj kenőgyűrűvel ellátott görgős csapágyakkal kézi- jargány és motorhajtásra.

Járgányok vonóállatok befogására.

Legújabb gabona-tisztító resták, Trienek és kukurica morzsolók. SZECSKAVAGÓK darálók répvagók.

Szállítható takarékos tüzhelyek és takarmány-füllesztők, fordítható ganajie-szivattyúkat valamint minden más fajta gazdasági gépeket

1826/1908. szám.

Bérleti hirdetmény.

Léva r. t. város közönsége által építtetni célozott

városi szálloda

épületében tervezett következő üzletek és helyiségekre bérleti ajánlatokat kívánok beszerezni.

A jelzett üzletek, illetve helyiségek a következők:

1. Vendéglő, szálloda (20 vendég szobával) vigadó, kávéház, kiskorcsma és mellékhelyiségeik.

2. Öt, utcára nyíló üzlethelyiség, hozzátartozó földszinti és pince raktárakkal.

3. A vendégfogadó épületének első emeletén három utcai lakás, modern beosztással és mellékhelyiségekkel.

Az építkezés megvalósítása esetén a bérlet kezdődne 1909. október 1-én. A bérlet tartama legkevesebb 7 év, a lakásoknál 3 év.

Az ajánlatok **április 30-áig** alulírottán adandók be. Minden ajánlathoz a felajánlott évi bérösszeg 5% a biztosítékul készpénzben vagy állami értékpapírban esatolandó, esetleg a városi pénztárnál elhelyezendő. Utóbbi esetben a pénztári letétjegy mellékelendő az ajánlatához. A város közönsége jogosítva van az ajánlatok között választani, bármelyiket vagy valamennyit visszautasítani. Ha e fölött a város képviselőtestülete 3 hónap alatt nem határozná, az illető ajánlattevők ajánlataikat jog következmény nélkül visszavonhatják. Ettől eltekintve az ajánlatok az ajánlattevőket visszavonhatlanul azok benyújtása napjától, a város közönségét pedig az ajánlatok kötelező elfogadásától, illetőleg felsőbb hatósági jóváhagyástól kezdve kötelezik.

A bérleti ajánlat alulírott felhívására szerződésbe foglalandó s a letett ajánlati óvadék egyidejűleg félévi bérösszegre felelendő. A bérlet összes tárgyaira külön-külön vagy egy egységes ajánlat is tehető, nemkülönben egységes ajánlat adható be a vendéglőre, kávéházra, szállodára és vigadóra is.

A város közönségére vagy annak bármely közegére ezen ajánlati verseny meghirdetéséből, az ajánlatok átvételéből, miként való elfirálásából vagy mellőzéséből kötelezettség nem származik. Kelt Léván, 1908. évi március hó 25-én.

Bódogh Lajos
polgármester

Triesti általános biztosító társaság

(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V., Dorottya-utca 10.

A „Közgazdaság“ rovatban közöljük a TRI-ESZTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézet mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, üveg-, betöréses-lopás- és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t., valamint balesetelleni biztosításokat az „Első o. általános baleset elleni biztosító társaság“ számára.

A lévai főügynökség:
FROMMER MÓR.

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára Léván.

Piactéren — nagy kiterjedésű gépraktárom céljára — ujonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődő közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgálok.

Hazai gyártmányú gépek

u. m. HOFHERR és SCHRANTZ féle gőzcséplő készletek, GANZ féle motorok minden nagyságban valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Uj kávé árák.

Valódi Brazíliai különlegességek.

Természetes színű (nem festett.) Korona,

I. Minőségű Brazíliai Cuba minőség 1 kilo . . .	3. —
I. " " Gyöngy erős és zamatos 1 kilo	3. —
I. " " Óriási nagyszemű Ceylon minőség 1 k.	3. 60
I. " " Brazíliai Santos kávé 1 kilo . . .	2. 60
Valódi arabiai moccá igen erős 1 kilo . . .	3. 70

Fentim kívül van még raktáron valódi észak- és nyugatindiai Portorikó-, Cuba-, Gyöngy-, Jamaikai-, Ceylon-, Kék Jáva- és Arany Jáva kávé napi áron.

Most érkezett friss Déli áruk-, szardínia-, Oroszhalak-Caviár-, Csokoládé-, Szalon cukorkák-, igen finom tea-, rum-, Cognac-, bor-, pezsgő-, sajt-, turó stb. **kapható:**

Kern Testvéreknél Léván.

Hölgyek
részére nélkülözhetetlen!

Legjobb szépitőszér a

FÖLDES--féle **MARGIT CRÉME**

Páratlan és csodás hatáshú	Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőratkát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisímitja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.	Ovakorjünk utanzatoktól
	Ára: kis tégely 1 kor., nagy 2 kor. KIVÁLÓ TOILETT-CIKKEK: Margit-hölgypor (3 színben) 120 kor., Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpép 1 kor., Margit-arcvíz 1 kor	

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszerkereskedésben. — Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küld a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszer. ARAD.

Főraktár Léván: Medveczky Sandor és Dezseri Boleman gyógyszerárban.

Kész új kocsik

kaphatók

Kapuszta József

kocsigyártónál IPOLYSÁGON.

Valamint megrendelhetők mindenmű úri hintók, luxus és strapa kocsik és e szakmába vágó összes javításokat, nagyon olcsó árák mellett.

Névjegyek, meghívók
a legdiszesebb kivitelben
készítettnek
Nyitrai és Társánál Léván.